

FOLIA ONOMASTICA CROATICA 12–13 (2003–2004)

UDK 811.163.42'373.21
Stručni članak
Rukopis primljen 20. X. 2003.
Prihvaćen za tisk 19. I. 2004.

MARKO SAMARDŽIJA
Filozofski fakultet
Odsjek za kroatistiku
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb

PROMJENE IMENA HRVATSKIH NASELJENIH MJESTA OD MJESECA TRAVNJA DO KRAJA GODINE 1941.

U članku se na osnovi podataka iz službenoga glasila »Narodne novine« izlazu i raščlanjuju preimenovanja naseljenih mjesta koja su u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj izvršena između mjeseca travnja i prosinca 1941.

0. Kao što je razvidno iz bibliografije objavljenih radova akademika Petra Šimunovića (Rasprave Zavoda za hrvatski jezik, XIX, 19–49), pretežit dio svoje stručne zanimanosti i znanstveničke zauzetosti slavljenik je posvetio hrvatskoj onomastici. U tome »općem« onomastičkome okviru dosta je radova iz toponomastike, dotično iz hrvatske ekonomije/ojskomijije. Zato će biti zanimljivo u ovoj svečanoj prigodi podsjetiti na jedan vremenski kratak, ali promjenama bogat odsjecak iz prošlosti hrvatske ekonomije, utoliko prije što je glavnina tadašnjih promjena poništена nakon promjene državnoga i političkog ustroja godine 1945. i tako potisnuta u zaborav.

1. Kao što smo već u proučavanjima hrvatskoga jezika i njegova pravopisa za Nezavisne Države Hrvatske spomenuli (Samardžija: 1993a, 54), u to su vrijeme znatne promjene provedene i u hrvatskoj ekonomiji. A kako je Nezavisna Država Hrvatska nakon “rimskih utanačenja” i razgraničenja s ostalim susjedima (Maković: 1994, 62–66) pored većega dijela današnje Republike Hrvatske bar nominalno obuhvaćala cijeli Srijem i cijelo područje današnje Republike Bosne i Hercegovine, tadanjim su odlukama, dakako, bili obuhvaćeni i ekonimi u tim krajevima.

Glavnina tih promjena provedena je u prvoj godini Nezavisne Države Hrvatske i upravo ćemo te promjene prikazati prema podacima iz Narodnih novina (NN), god. CV (1941.) koje su ne samo za promatranu problematiku službeni i najpouzdaniji izvor jer se po *Zakonskoj odredbi o službenom listu »Narodne novi-*

ne» (broj XLI–Z. p.–1941., NN 14, 29. travnja 1941., 1), članak 2., u »Narodnim novinama« „službeno proglašuju“ svi zakoni, zakonske odredbe, provedbene i druge naredbe ministarstava i drugih „državnih i samoupravnih tijela i ustanova javnog poretku, čije službeno proglašivanje traži njihova narav«. Važno je ovdje upozoriti na jednu upravo-pravnu terminološku distinkciju. *Zakonsku odredbu* sa snagom zakona donosio je poglavnik. *Provedbene naredbe* i *naredbe* donosila su ministarstva u čije su ih ime potpisivali resorni ministri (Samardžija: 1993a, 20). Naredbe u vezi s promjenama imena naseljenih mjesta donosilo je Ministarstvo unutarnjih poslova, dotično njegov Upravni odjel – odsiek (sic) za samoupravu, a potpisivao ih tadanji ministar unutarnjih poslova dr. Andrija Artuković.

2. Među zakonskim odredbama vremensko prvenstvo pripada *Zakonskoj odredbi o promjeni imena grada Srijemske Mitrovice* (broj CIII–519–Z. p.–1941.) čijim se prvim člankom određuje: »Ime grada Srijemska Mitrovica mijenja se u Hrvatska Mitrovica« (NN 60, 26. lipnja 1941., 1). Zakonskom je odredbom promijenjeno i ime grada Srijemski Karlovci u Hrvatski Karlovci (br. CXXIII–1208–Z. p.–1941., NN 113, 28. kolovoza 1941., 1) i grada Slavonska Požega u Požega (v. niže u t. 5). Uz tri spomenute promjene zakonskom je odredbom promijenjeno još samo ime sela Bosanski Aleksandrovac (o tome u t. 6).

3. Većina preimenovanja provedena je naredbama. Prva je među njima *Naredba o promjena imena upravne obćine Vojvoda Putnik i imena sjedišta ove obćine, sela Putnikovo Brdo u obćini Eugen Kvaternik i selo Kvaternikovo Brdo* (broj 28230 M. U. P. 1941., NN 108, 22. kolovoza 1941., 3). Potom su slijedile naredbe »o promjeni imena mjesta i upravne obćine Srbske Moravice u Hrvatske Moravice« (broj 22.329–M–U–P–1941., NN 110, 25. kolovoza 1941., 1), »o promjeni imena sela i katastralne obćine Srpsko Selište, upravne obćine i kotara Kutina, u Moslavacko Selište« (broj 4334–M–U–P–1941., NN 143, 3. listopada 1941., 1), »o promjeni imena sela i katastralne obćine Srpsko Polje i Srpska Kapela u Hrvatsko Polje i Hrvatska Kapela« (broj 42014–M–U–P–1941., 1), »o promjenama imena sela Carev Lazarevac upravne obćine Severin kotara Bjelovar u Kašljavac« (broj 44769–II–B–1941., NN 160, 23. listopada 1941., 1), »o promjeni imena mjesta, upravne obćine i kotara Mrkonjić-grad u Varcar Vakuf« (broj 48750–II–B–1941., NN 176, 12. studenog 1941., 2) i »o promjeni imena sela Trošmarija i sela i katastralne obćine Otok na Dobri u Otok na Dobri i Bosiljevski Otok« (broj. 23.967–II–B–1941., NN 206, 16. [18.!] prosinca 1941., 1).

Nekoliko je preimenovanja izvršeno *Rješenjem ministra unutarnjih poslova* od 18. lipnja 1941. (broj 7454 M. U. P. 1941.) priopćenim u obliku službene obavijesti. Tim je rješenjem promijenjeno »ime sela i upravne obćine Jelačićeve, kotara Gjurgjevac, u Ferdinandovac«. Usto se određuje: »Ujedno je promijenjeno ime Jelačićevih Konaka u istoj općini i kotaru, naime naselja Jelačićev Brod, Je-

lačićev Laz, Jelačićeva Blata, Jelačićeva Kranjica i Jelačićeve Hrastje u Ferdinandovi Konaki (sic), Ferdinandov Brod, Ferdinandov Laz, Ferdinandova Blata, Ferdinandova Kranjica i Ferdinandovo Hrastje.« (NN 61, 27. lipnja 1941., 2)

4. Dne 28. lipnja 1941. objavljena je u NN *Naredba o nazivu sjedišta Velike župe Vrhbosna* (broj: 26–1941) od 26. lipnja 1941. s potpisom velikoga župana vrhbosanskog (Derviša) Omerovića. Naredba glasi: »Kako je sjedištu Velike župe Vrhbosna prema izvornom narodnom govoru iz davnine naziv S a r a j v o, a ne Sarajevo, to se ime sjedišta ove župe u govoru i pismu ima nazivati S a r a j v o. Ovaj će se ispravak provesti i u službenom popisu imena mjesta.« (NN 62, str. 2)

Nekoliko dana poslije u osječkom Hrvatskom listu (HL) s nadnaslovom »Iz hrvatskog (sic) državnog ureda za jezik« objavljen je članak »Sarajevo i Banja Luka«, čiji prvi dio prenosimo: »Posljednjih su dana neki počeli pisati SARAJVO mjesto SARAJEVO i pridjev SARAJVSKI (na pr. sarajvsko kazalište) mjesto *sarajevski*. Jedno i drugo je protivno hrvatskom jeziku. Istina je, da neki u brzom govoru mjesto *Sarajevo* govore SARAJVO, ali SARAJVSKI ne govore ni oni, koji izgovaraju SARAJVO; SARAJVSKI je nemoguće za hrvatska usta, kako bi bilo na pr. BUGOJNSKI (mjesto pravilnoga *bugojanski* od BUGOJNO). Krnji oblik SARAJVO ne ide u hrvatski književni jezik, kako ne bi išao ni krnji oblik VIROVCA (mjesto *Virovitica*), koji se doista čuje u Virovitici.« Budući da se u drugome dijelu članka govorи i o nedoumicama oko ekonima *Banja Luka*, o čemu će dalje biti riječi, na kraju se spomenutoga članka kaže: »Treba dakle da se piše *Sarajevo* (i *sarajevski*) i *Banja Luka*.« (HL, br. 182 [7162], 3. srpnja 1941., str. 11; verzal u izvorniku, kurziv naš – M. S.) Članak je potpisani inicijalima (?) S. I. (Bi li se smjelo pretpostaviti da mu je autor Stjepan Ivšić?)

Nakon toga u NN je u promatranome razdoblju objavljeno nekoliko zakonskih odredaba s oblicima *Sarajevo* i *sarajevski*, npr. *Zakonska odredba o otvorenju privatne podpune ženske klasične gimnazije Družbe kćeri božje (sic) ljubavi s pravom javnosti u Sarajevu* s potpisom ministra nastave dr. Mile Budaka (NN 76, 15. srpnja 1941., 2) u čijem se tekstu u 1., 2. i 3. članku dosljedno piše »u Sarajevu« ili (poglavnikova!) Odredba broj 367–1941. u kojoj piše: »Ovime ukidam Povjereništvo Nezavisne Države Hrvatske u Sarajevu za bivšu dravsku (sic) banovinu.« (NN 97, 8. kolovoza 1941., 1) Je li to tadanja politika poslušala stručni savjet iz Hrvatskoga državnog ureda za jezik koji je u skladu s 2. člankom *Zakonske odredbe o osnivanju Hrvatskoga državnog ureda za jezik* (HDUJ) od 28. travnja 1941. (broj XXXIV–46–Z. p.–1941) bio nadležan rješavati »sva jezična pitanja na području Nezavisne Države Hrvatske« (NN 13, 28. travnja 1941., 1)? U trećem stavku 1. članka *Provedbene naredbe* k spomenutoj Zakonskoj odredbi (broj 477–Z. p.–1941.) od 12. srpnja 1941. koju je potpisao doglavnik i ministar nastave dr. Mile Budak precizira se da je time obuhvaćena i »jezična suradnja sa

zakonodavnim i izvršnim državnim i samoupravnim tijelima prilikom sastavljanja nacrta zakona, odredaba i naredaba« (NN 74, 12. srpnja 1941., 1).

Kao što je poznato designirani glavni grad Nezavisne Države Hrvatske bila je Banja Luka. Vjerojatno zbog toga ime toga grada počelo se učestalije pojavljivati u tadašnjim pisanim i govorenim medijima, ali ne uvijek kao *Banja Luka*. U već spomenutome članku »Sarajevo i Banja Luka« (HL, 3. srpnja 1941.) kaže se o tome: »Što neki mjesto Banja Luka pišu samo LUKA, to će biti zato, što misle, da je Banja ispred Luka tobožnja srpska riječ BANJA ‘kupalište’ u svezi kao na pr. BANJA KOVILJAČA (na Drini). No Banja u našem nazivu Banja Luka naj-hrvatskija je riječ i to stari postojni (tj. posvojni – M.S.) pridjev (s nastavkom -j, -ja, -je) od hrvatskoga naziva ban, koji se u mlađem jeziku zamijenio s novijom tvorbom s nastavkom na -ov, pa bi se spomenuti grad (u nekadašnjoj jajačkoj BANOVINI) da je dobio svoje ime u novije vrijeme, zvao Banova Luka, t. j. Livada, kako se zove u mlađe vrijeme nastalo mjesto Banova Jaruga. Da su stari Hrvati govorili na pr. banj dvor ili stol umjesto banov dvor ili stol, to nam svjedoči i Vladimir Mažuranić u svojem Hrvatskom pravno-povjestnom rječniku (na str. 34). Zato i u poznatoj ispravi Kulina bana iz godine 1189. citamo na kraju: »Ja dijak banj (t. j. banov) pisah siju knjigu poveljov banov (t. j. po zapovijedi banovoj).« U zaključku se, kao što je već navedeno, kao pravilan zagovara oblik *Banja Luka* (HL, 182 [7162], 3. srpnja 1941., 11).

O aktualnosti tadašnjih nedoumica upravo u vezi s ekonomom *Banja Luka* (ali i s ekonomom *Bihać*) rječito govoriti stav HDUJ-a o tome pitanju iznesen u dopisu od 17. srpnja 1941. (br. 95–1941.), a u NN objavljen pod naslovom »Službeno nazivanje mesta Bihać i Banja Luka«:

»Ravnateljstvo pošta, brzojava i brzoglasa uputilo je pod br. 30.490–1941. DH od 5. srpnja 1941. upit predsjedničtvu vlade o službenom nazivanju mjesta B i h a č i B a n j a L u k a.

Predsjedničtvvo vlade ustupilo je predmet ministarstvu (sic) unutarnjih poslova koje je pod br. 15.623 od 10. VII. o. g. predalo na rješenje ovom uredju s uputom, da svoju odluku proglaši u Narodnim novinama.

Ispitavši razloge, koji govore u prilog različitim nazivima za spomenuta dva mesta, ovaj je ured stvorio odluku:

1. U službenoj upotrebi rabiti će se u nominativu oblik B i h a č. U kosim padežima smatrati će se A u drugom slogu nepostojanim (sic!), pisati će se dakle B i h a č, B i h a č a i t. d.
2. U službenoj upotrebi rabiti će se u nominativu oblik B a n j a L u k a. U kosim padežima smatrati će se dio ‘B a n j a’ pridjevom ženskog roda, pisati će se dakle B a n j e L u k e, B a n j o j L u c i i t. d.« (NN 78, 17. srpnja 1941., 2).

U ime HDUJ-a odluku je potpisao ravnatelj dr. Blaž Jurišić.

Sudeći po naslovima zakonskih odredaba i naredaba u kojima se spominju imena tih dvaju gradova, a donesene su nakon navedenih stajališta HDUJ-a, saставljači su se tadanjih zakona pridržavali tih preporuka, v. npr. *Zakonsku odredbu o otvorenju privatne podpune ženske realne gimnazije zavoda sestara Dragocjene Krvi s pravom javnosti u Banjoj Luci* (NN 119, 4. rujna 1941., 2) ili *Ministarstu odredbu o razrješenju dužnosti zamjenika predsjednika Priekog suda u Bihaću i imenovanju njegova zamjenika predsjednika* (NN 130, 18. rujna 1941., 4).

Osim navedenih primjera HDUJ se u svojim savjetima ekonima doticao samo ako su uočene kakve nedoumice oko njihova pisanja, npr. je li pravilno *Klinčaselj*, *Klinča-selo*, *Klinča Selo* ili *Klinča selo* (Samardžija: 1993b, 68), *Ilidža* ili *Ildže* (o.c., 70 i 73–74), *novo Sarajevo* ili *Novo Sarajevo* (o.c., 74–75). Jedini poticaj »sa strane«, tj. izvan politike i HDUJ-a, za promjenu imena dvaju mjesta u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj iznio je don R. Jerković u članku »*Ploča, ne Ploče, Metkovići, ne Metković*« (»Sarajevski novi list«, god. II, br. 319, 27. svibnja 1942., str. 6–7, rubrika »Podlistak«).

5. Praktički od početka Nezavisne Države Hrvatske novine su kontinuirano donosile vijesti iz pojedinih mjesta o preimenovanju ulica i trgova, npr. *Kako je Virovitica dočekala slobodu* (HL 116 [7176], 27. travnja 1941., 20), *Promjena imena osječkih ulica* (HL 127 [7107], 9. svibnja 1941., 15), *Nova imena ulica u Mitrovici* (HL 135 [7115], 17. svibnja 1941., 13), *Novi nazivi ulica u Pakracu* (HL 143 [7123], 25. svibnja 1941., 4), *Novi nazivi ulica u Novoj Gradiški* (HL 147 [7127], 29. svibnja 1941., 4), *Novi nazivi ulica u Bjelovaru* (HL 148 [7128], 30. svibnja 1941., 6), *Promjene imena ulicama u Tuzli* (HL 156 [7136], 8. lipnja 1941., 13), *Novosti iz Donjeg Miholjca. Promjene u nazivima ulica* (HL 175 [7155], 27. lipnja 1941., 8), *Novosti iz Broda. Promjena imena ulica* (HL 185 [7165], 6. srpnja 1941., 13), *Novosti iz Vukovara. Novi nazivi naših ulica* (HL 1888 [7168], 9. srpnja 1941., 15), *Promjene uličnih imena. Uklonjena su sva imena protivna duhu i stvarnosti današnjeg vremena* (HL 209 [7199], 30. srpnja 1941., 17). Naravno, te su promjene tema koju bi trebalo posebno proučiti. Ali u jednoj takvoj vijesti iz (Slavonske) Požege (*Poglavnikov trg u Požegi naziva se sada glavni požeški trg*, HL 135 [7115], 17. svibnja 1941., 8) uz ono što se nago-viješta naslovom kaže se i ovo: »Za vrijeme srpske vlade nazivala se naša Požege Slavonskom Požegom za razliku od Užičke Požege u Srbiji. Kako sada u našoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj nema druge Požege nego naše, želja je požeškog građanstva, da se Požega po starome naziva samo Požega bez onoga dodatka slavonska.« Tomu je zahtjevu udovoljeno *Zakonskom odredbom o promjeni imena grada Slavonska Požega u Požega* (broj CDXV–2030–Z–1941., NN 183, 20. studenog 1941., 1), iako je u nazivu kotara atribut *Slavonska* izostavljen (ili nije ni uvođen) i prije te zakonske odredbe, kao što se npr. vidi iz *Zakonske odredbe* br. 50547-II-B-1941. spomenute u niže, u t. 6.

6. Dne 21. lipnja 1941. obznanjena je *Zakonska odredba o privremenom pravnom položaju »Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj«* (NN 56, 2) kojom se, uz ostalo, utvrdjuje službeni naziv te etničke skupine, ali i nago-viješta da će vlast u NDH posebnu pozornost posvećivati položaju i pravima te manjine. Vjerljivo u vezi s tom zakonskom odredbom treba tumačiti donošenje sljedećih naredba Ministarstva unutarnjih poslova: naredbe broj 34.959-II-B-41. »o promjeni imena mjesta i upravne obćine Hrastovac kotara Daruvar u Eichendorf« (NN 141, 1. listopada 1941., 3) i naredbe broj 37808-II-B-1941. »o promjeni imena mjesta i upravne obćine Vinkovačko Novo Selo kotara Vinkovci u Neudorf« (NN 157, 20. listopada 1941., 1).

Potkraj listopada 1941. objavljena je *Zakonska odredba o porabi njemačkog jezika, njemačke zastave i njemačkih ozнакa u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj* (broj CCCLXXII-1893-Z-1941, NN 166, 30. listopada 1941., 2) kojom su, s jedne strane, *post actum* odgovarajući zakonski okvir dobine naredbe o preimenovanju Hrastovca i Vinkovačkoga Novog Sela. S druge pak strane, Zakonska odredba o porabi njemačkog jezika... bila je uzrokom nekim drugim preimenovanjima i promjenama ustroja nekoliko upravnih općina. Naime, drugim člankom te odredbe naređuje se: »U mjestima s više od 20 posto stanovništva njemačke narodnosti, gdje je uobičajeno ili predajom do danas uzčuvano njemačko ime mesta, hrvatsko i njemačko ime ravnopravne su službene označke mjesta u smislu postojećih propisa. U tim mjestima imaju nadpisne ploče mjesta i ulica biti dvojezične.« Upravo zato su donesene *Zakonska odredba o osnivanju upravne obćine Adolfstal u kotaru Banja Luka i promjeni imena Bosanski Aleksandrovac u Adolfstal* (broj CCCLXXXV-1918-Z. p.-1941., NN 170, 5. studenog 1941., 1) i *Naredba o osnivanju upravne obćine Kula-Josephsfeld u kotaru Požega i o promjenama (sic) imena mesta Kula u Kula-Josephsfeld* (broj 50547-II-B-1941.). A istu podlogu poput prethodnih dviju imala je i *Naredba o razgraničenju i promjeni imena upravnih obćina i promjeni imena mjesta u kotaru Bosanska Gradiška* (broj 48054-II-B-1941., NN 178, 14. studenog 1941., 1) kojom se člankom 1. ime mesta *Nova Topola* mijenja u *Windhorst*, ali je i ime mesta *Kočićovo* promjenjeno u *Junuzovići*, što, posve očito, nije u vezi s pravima njemačke manjine! (NN 178, 14. studenog 1941., 1)

7. U svojoj raščlambi imenovanja i preimenovanja naseljenih mesta M. Lončarić je ustanovio tri vrste preimenovanja: 1. preimenovanja kojima je uzrok dotadanji ekonom, 2. preimenovanja potaknuta namjerom da se mjesto nazove u čast neke istaknute osobe i 3. preimenovanja bez vidljiva uzroka ili cilja. Za prvu vrstu navodi se ukupno pet tipova promjena (Lončarić: 1978, 102). Naravno da je u većini preimenovanja iz godine 1941. moguće naslutiti političku pozadinu. Unatoč tomu, po ugledu na Lončarićevu tipologiju, moglo bi se reći da se među preimenovanjima što pripadaju prvoj skupini mogu razlikovati sljedeći tipovi:

- a) preimenovanja iz nacionalnih razloga, npr. *Srpska Kapela* → *Hrvatska Kapela*, *Srpske Moravice* → *Hrvatske Moravice*, *Srpsko Polje* → *Hrvatsko Polje*;
- b) preimenovanja kojima se daje prednost nacionalnomu pred regionalnim u ekonimu, npr. *Srijemski Karlovci* → *Hrvatski Karlovci*, *Srijemska Mitrovica* → *Hrvatska Mitrovica*;
- c) preimenovanja kojima su vraćeni stari ekonimi, promijenjeni uglavnom nakon godine 1918., npr. *Carev Lazarevac* → *Kašljavac*, *Kočićevac* → *Junuzovci*, *Mrkonjić-grad* → *Varcar Vakuf*, *Slavonska Požega* → *Požega* i
- d) preimenovanja kojima se željela postići ravnopravnost njemačke nacionalne manjine u NDH, npr. *Albertinovac* → *Albertinenhof*, *Aleksandrovac* → *Adolfstal*, *Hrastovac* → *Eichendorf*, *Petrovo Polje* → *Schönborn*, *Vinkovac* → *Neudorf*, pa i *Kula-Josephsfeld*.

Drugoj vrsti preimenovanja, ali samo djelomično, pripada tek preimenovanje *Putnikova Brda* u *Kvaternikovo brdo*.

Trećoj vrsti, tj. preimenovanjima bez vidljiva uzroka i cilja svakako pripada preimenovanje sela *Trošmarija* u *Otok na Dobri* i sela *Otok na Dobri* u *Bosiljevski Otok*.

U posebnu se skupinu mogu izdvojiti ekonimi koji su izabrani između dviju ili više mogućnosti po kriteriju lingvističke pravilnosti, npr. *Sarajevo*, a ne *Sarajvo*, *Banja Luka*, *Banje Luke*, a ne *Banjaluka*, *Banjaluke*, *Ilići*, a ne *Iliđa*, *Bihać*, *Bihaća*, a ne *Bihać*, *Bišća* ili *Bišće*, *Bišća*.

Kao što je već uočeno (Šimunović: 1970, 25) u toponimiji je, uz jednočlane, mnogo dvočlanih ekonima. Kod jednočlanih su ekonima češći jedni, kod dvočlanih drugi razlozi i načini promjena. Zajedničko im je da su i jedni i drugi promjenjivi iz izvanjezičnih (političko-administrativnih) razloga, što pokazuje i naša raščlamba. Pritomu je trajnost preimenovanja, kako je rečeno, također određena izvanjezičnim razlozima.

Literatura

- LONČARIĆ, MIJO 1978. Imenovanja i preimenovanja naseljenih mjesta, *Jezik*, XXV, 97–109.
- MATKOVIĆ, HRVOJE 1994. *Povijest Nezavisne Države Hrvatske*. Zagreb.
- SAMARDŽIJA, MARKO 1993a. *Hrvatski jezik u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*. Biblioteka »Jezikoslovlje«, 4. Zagreb.
- SAMARDŽIJA, MARKO 1993b. *Jezični purizam u NDH*. Biblioteka »Jezikoslovlje«, 5. Zagreb.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR 1970. Struktura naziva u regiji (Ispitivano na građi srednjodal-matinskih otoka). *Onomastica Jugoslavica*, II, 12–29.

Changes of names of Croatian settlements between April and December 1941

Summary

The paper lists and analyzes changes of names of Croatian settlements in the Independent State of Croatia (*Nezavisna Država Hrvatska*) in the period between April and December 1941 according to the data given in the official newspaper «*Narodne novine*».

Ključne riječi: onomastika, toponimija, ojkonimija, preimenovanje, Nezavisna država Hrvatska

Keywords: onomastics, place-names, names of settlements, changes of names, Independent State of Croatia